

Hverdagslivet (side 23-24)

Dagen begyndte tidligt for Caecilius og medlemmerne af hans husstand. Han stod normalt op ved solopgang. Hans slaver stod op endnu tidligere for at feje, støve af og pudse.

Caecilius var ikke længe om at klæde sig på. Det første han tog på var en **tunica**, en slags kortærmet bluse, og derpå en **toga**, som var et stort stykke uldent stof, anbragt i folder. Det sidste han tog på var skoene, som mindede en del om moderne sandaler. På denne tid af morgenen var det nok at vaske ansigtet og hænderne i koldt vand; senere tog han til barberen og blev barberet, og om eftermiddagen plejede han at slappe af med et besøg på badeanstalten.

Hans kone, Metella, stod også tidligt op. Hun ikklædte sig en **stola**, som var en **tunica**, der gik helt ned til fødderne. Hvis hun skulle ud, tog hun desuden et rektangulært sjal på. Med hjælp fra dygtige slavinder, satte hun håret efter sidste nye mode, lagde makeup - bla. pudder, rouge og mascara – og tog smykker på; hun havde en stor samling af alle mulige slags smykker.

Morgenmaden var kun et ganske let måltid, ofte blot en kop vand og lidt brød. For Caecilius var dagens første opgave at tage imod høflighedsvisitter fra knapt så velhavende mennesker samt frigivne, som tidligere havde været hans slaver. Han tog imod disse mennesker i **atrium**, og gav dem en lille smule penge. Hvis de på den ene eller den anden måde var i problemer, ydede han dem hjælp og beskyttelse så vidt han kunne. Til gengæld hjalp de Caecilius på forskellige måder. For eksempel ledsagede de ham som opbakning ved offentlige arrangementer, og han kunne også ansætte dem til at hjælpe sig med at udføre forskellige slags forretningsopgaver. Man kaldte disse mennesker for **clientes**, og han var deres **patronus**. Hvis Caecilius ikke havde flere opgaver at ordne derhjemme, når han havde mødtes med disse gæster, plejede han at tage videre til **forum** (torvet), hvor han normalt tilbragte resten af formiddagen med at handle og gøre bankforretninger.

Omkring klokken 12 spiste man frokost, og det var også et let måltid. Det bestod almindeligvis af lidt kød eller fisk og derpå frugt. Man stoppede normalt med forretningerne kort efter frokost. Caecilius havde så en kort siesta før han tog hen til badeanstalten. Sidst på eftermiddagen tog man fat på dagens hovedmåltid. Det kaldte man for **cena**.

Om vinteren brugte familien den indendørs spisestue nær atrium. Om sommeren har de nok foretrukket spisestuen bagest i huset, som vendte lige ud mod haven. Der var placeret 3 sofaer omkring et rundt bord. Bordet var ikke særligt stort, men til gengæld smukt udskåret og dekoreret. På hver af sofaerne var der plads til 3 personer. Middagsgæsterne lå ned på sofaerne, og de støttede sig på den venstre albue mens de tog maden fra bordet med den højre hånd. Maden blev af en slave skåret i mindre bidder før den blev serveret, og middagsgæsterne spiste den med fingrene eller en ske. Romerne brugte ikke gafler. Det var ikke alle romere der lå ned og spiste, men det var almindeligt blandt rige familier eller familier der tilhørte overklassen. Fattige folk, slaver, børn og somme tider kvinder, sad op og spiste.

Man tog sig god tid til at spise, for dette var en lejlighed til at tale og slappe af over god mad. Hvis der var gæster, var der ofte også en form for underholdning.